

Ένας Τυπαετός στο Ευρωπαϊκό Συμβούλιο

Δίκτυο Προστατευόμενων Περιοχών
NATURA 2000

Κάποτε...

Στις αρχές της δεκαετίας του 90', η βιοποικιλότητα στην Ευρώπη βρισκόταν σε κρίσιμο σημείο. Η άγρια πανίδα και χλωρίδα μειωνόταν με ανησυχητικούς ρυθμούς και πολύτιμοι βιότοποι χάνονταν εξαιτίας (μεταξύ άλλων) της ρύπανσης, της επέκτασης των πόλεων, της υπερεκμετάλλευσης των φυσικών πόρων.

Ο Βουνομυωξός (*Muscardinus avellanarius*) είναι ένα είδος που ζει σε πολλές περιοχές της Ευρώπης. Σε κάποιες περιοχές της Βόρειας Ευρώπης, όπως στην Αγγλία, ο πληθυσμός του μειώνεται σημαντικά εξαιτίας της απώλειας των περιοχών όπου ζει, τρέφεται και αναπαράγεται.

Για τον λόγο αυτόν...

Οι κυβερνήσεις της Ευρώπης αποφάσισαν να προστατεύσουν τη βιοποικιλότητα μέσα από σχετικούς νόμους. Ήδη από το 1979 είχαν ορίσει νόμο **για την προστασία των άγριων πουλιών και των βιοτόπων τους**. Το 1992 όρισαν νόμο **για την προστασία των ειδών και των φυσικών περιοχών που απειλούνταν**.

Στην **Οδηγία για τα Πουλιά** και στην **Οδηγία για τους Οικότοπους*** στηρίζεται το δίκτυο NATURA 2000, το πολύτιμο δίκτυο προστατευόμενων περιοχών της Ε.Ε.

Οι περιοχές του Δικτύου

Η Οδηγία για τους Οικότοπους ορίζει τις **Ειδικές Ζώνες Διατήρησης (ΕΖΔ)**

Η Οδηγία για τα Πουλιά ορίζει τις **Ζώνες Ειδικής Προστασίας (ΖΕΠ)**

Μαζί, οι περιοχές αυτές, συνθέτουν το Δίκτυο NATURA 2000

ΟΔΗΓΙΑ ΓΙΑ ΤΟΥΣ
ΟΙΚΟΤΟΠΟΥΣ
92/43 /ΕΟΚ

ΕΙΔΙΚΕΣ ΖΩΝΕΣ
ΔΙΑΤΗΡΗΣΗΣ
SAC = ΕΖΔ

NATURA 2000 - EUROPEAN UNION
Orange: Birds Directive sites (SPAs)
Blue: Habitat Directive sites (SACs, SCS, SACs)
Green: Sites - or parts of sites - belonging to both Directives

European Environment Agency

ΟΔΗΓΙΑ ΓΙΑ ΤΑ ΠΟΥΛΙΑ
2009/147/ΕΚ
(πρώην 79/409/ΕΟΚ)

ΖΩΝΕΣ ΕΙΔΙΚΗΣ
ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ
SPA = ΖΕΠ

Το Δίκτυο NATURA 2000

Οι Προστατευόμενες
Περιοχές αποτελούνται από
τον συνδυασμό των δύο
Οδηγιών* της Ευρωπαϊκής
Ένωσης

Χάρτης: Kerstin Sundseth, Ecosystems LTD,
Βρυξέλλες, Ευρωπαϊκή Επιτροπή
Γενική Διεύθυνση Περιβάλλοντος

Η Οδηγία για τους Οικότοπους

- Προβλέπει τη δημιουργία ενός Ευρωπαϊκού δικτύου περιοχών για τη διατήρηση της βιοποικιλότητας
- Αναφέρεται στην **προστασία ειδών φυτών και ζώων** αλλά και στην προστασία φυσικών περιοχών με ιδιαίτερα χαρακτηριστικά, όπως είναι τα Φοινικοδάση, τα λιβάδια Ποσειδωνίας, οι αμμοθίνες κ.ά.

Φοινικόδασος του Βάι, Κρήτη

Τι προστατεύουμε;

Με βάση την Οδηγία για τους Οικοτόπους, προστατεύουμε είδη φυτών και ζώων που:

- α) κινδυνεύουν να εξαφανιστούν, όπως είναι το **Κρητικό Κεφαλάνθηρο**
- β) είναι πιθανό στο κοντινό μέλλον να διατρέξουν κίνδυνο, όπως η είναι η **Νανονυχτερίδα**
- γ) είναι σπάνια (μπορεί να μην κινδυνεύουν σήμερα αλλά έχουν μικρούς πληθυσμούς και είναι πιθανό να κινδυνεύσουν στο μέλλον), όπως είναι η **Αμπελιτσά**
- δ) είναι ενδημικά, δηλαδή υπάρχουν σε ένα μόνο μέρος και πουθενά αλλού στον κόσμο, όπως είναι ο **Ακανθοποντικός**

Περιοχές που:

- α) διατρέχουν κίνδυνο να εξαφανιστούν, όπως είναι τα **λιβάδια Τροσειδωνίας**
- β) η έκτασή τους είναι μικρή, είτε γιατί κινδυνεύουν είτε γιατί είναι από τη φύση τους περιορισμένη, όπως είναι το **Φοινικόδασος του Βάι**
- γ) είναι εξαιρετικά παραδείγματα περιοχών όπου επιβιώνουν και αλληλεπιδρούν χαρακτηριστικές ομάδες οργανισμών (ιδιαίτερα ζώων και φυτών) με συγκεκριμένα γεωγραφικά όρια, όπως είναι οι **παράκτιες θίνες της Μεσογείου**

Κρητικό Κεφαλάνθηρο

Αμπελιτσά

Λιβάδια Ποσειδωνίας

Παράκτιες θίνες της Μεσογείου

Ακανθοποντικός

Νανονυχτερίδα

Η Οδηγία για τα Πουλιά

- επιδιώκει να διατηρήσει όλα τα άγρια πουλιά στην Ευρώπη (Ε.Ε.) καθορίζοντας κανόνες για την προστασία τους
- προβλέπει τη δημιουργία περιοχών (ζωνών) προστασίας

Τι προστατεύουμε;

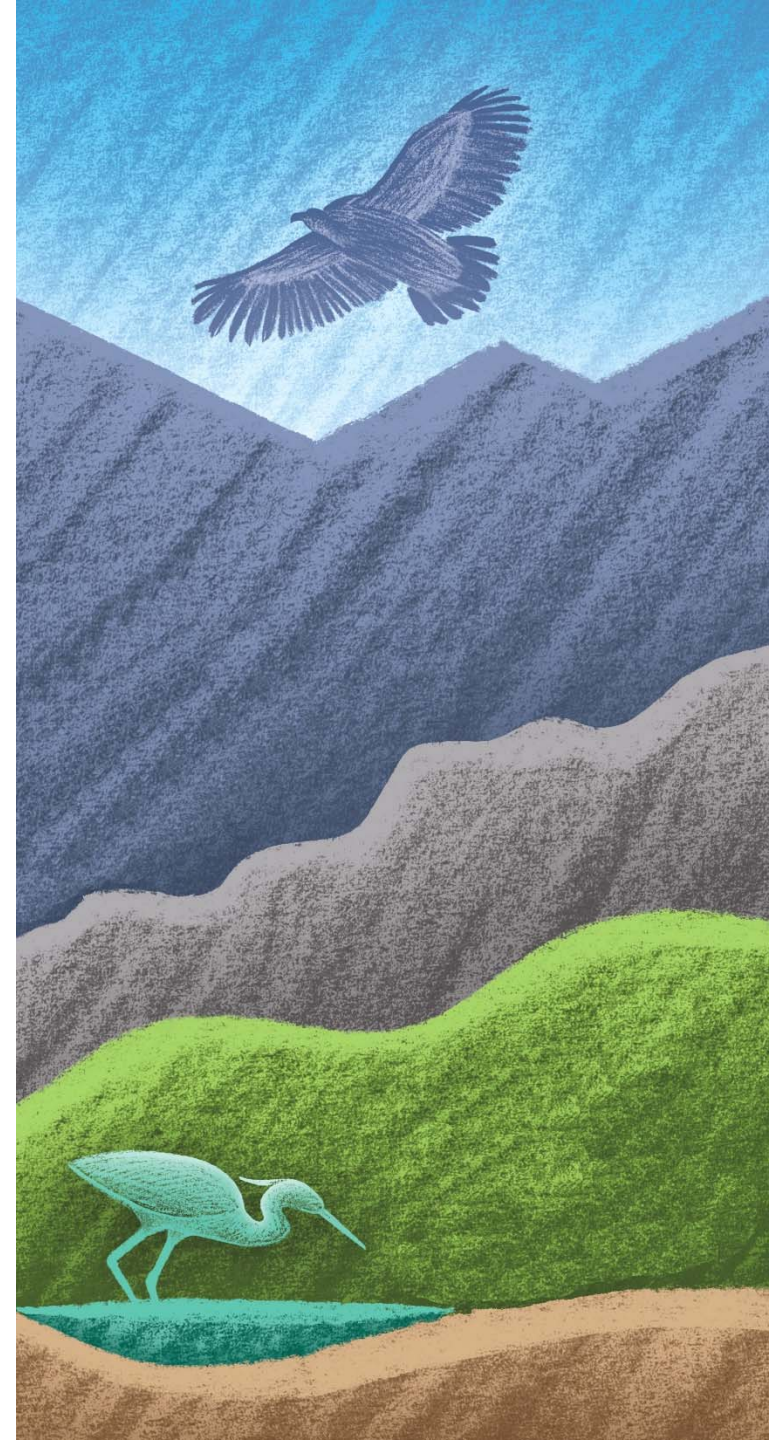
Με βάση την Οδηγία για τα Πουλιά, προστατεύουμε **είδη πουλιών** που:

α) απειλούνται με εξαφάνιση, όπως είναι ο **Τυπαετός**

β) είναι πολύ ευαίσθητα στις αλλαγές που μπορεί να συμβούν στα μέρη όπου ζουν, όπως είναι ο **Καλαμοκανάς**

γ) θεωρούνται σπάνια, διότι οι πληθυσμοί τους είναι μικροί ή εμφανίζονται σε πολύ λίγα μέρη, όπως είναι ο **Αιγαιόγλαρος**

δ) έχουν ανάγκη ιδιαίτερης προσοχής γιατί το μέρος όπου ζουν είναι πολύ ιδιαίτερο, όπως είναι ο **Μαυροπετρίτης**

Γυπαετός

Καλαμοκανάς

Αιγαιόγλαρος

Μαυροπετρίτης

Τι απαγορεύει;

Συγκεκριμένα με βάση την Οδηγία για τα Πουλιά, απαγορεύεται:

- το κυνήγι εκείνων των ειδών που δεν περιλαμβάνονται στον εθνικό κατάλογο με τα θηρεύσιμα είδη πουλιών
- το κυνήγι την άνοιξη, όταν τα μεταναστευτικά πουλιά επιστρέφουν στα μέρη όπου φωλιάζουν
- το κυνήγι την εποχή που τα πουλιά αναπαράγονται και μεγαλώνουν τους νεοσσούς τους
- το κυνήγι χρησιμοποιώντας παράνομα μέσα (δίχτυα, κράχτες, παγίδες κ.λπ.)
- η καταστροφή των φωλιών τους
- η συλλογή των αβγών και η κατοχή τους
- η σκόπιμη ενόχληση των πουλιών, η οποία τα θέτει σε κίνδυνο
- η εμπορία ή κατοχή πουλιών, των οποίων απαγορεύεται το κυνήγι
- η χρήση δηλητηριασμένων δολωμάτων (φόδες)

Το Δίκτυο Natura 2000 σε νούμερα

Στο Δίκτυο NATURA 2000 έχουν ενταχθεί **419** περιοχές στην Ελλάδα:

- **202** περιοχές είναι χαρακτηρισμένες ως Ζώνες Ειδικής Προστασίας (ΖΕΠ), ενώ
- **24** περιοχές φέρουν και τους δύο χαρακτηρισμούς (ΖΕΠ / ΕΖΔ)
- **239** περιοχές χαρακτηρίστηκαν ως Ειδικές Ζώνες Διατήρησης (ΕΖΔ)

Λεξικό

- **Οδηγία:** Νομοθετική πράξη της Ευρωπαϊκής Ένωσης η οποία προϋποθέτει από τα κράτη μέλη να επιτύχουν ένα συγκεκριμένο αποτέλεσμα, χωρίς να υπαγορεύονται τα μέσα με τα οποία θα επιτευχθεί το αποτέλεσμα αυτό. Οι οδηγίες μπορούν να υιοθετηθούν μέσω μιας ποικιλίας από νομικές διαδικασίες, αναλόγως με το αντικείμενο το οποίο ρυθμίζουν.
- **Οικότοπος:** Το φυσικό περιβάλλον και οι συνθήκες (έδαφος, κλίμα, βλάστηση) μέσα στις οποίες ζει και αναπτύσσεται ένας οργανισμός σε ένα από τα στάδια του βιολογικού του κύκλου.